Pelikán

Novosadský občasník

X. ROČNÍK 1. ČÍSLO August 2013

Obec Nové Sady Vás srdečne pozýva na slávnostné podujatie **„Na ľudovú nôtu...“** dňa **17. augusta 2013** v parku pri obecnom úrade.

Milí občania,

po dlhotrvajúcej zime, ktorá nám na dlhšie obdobie nedovolila užiť si slnko a relax v záhrade, sa môžeme tešiť z pekného počasia a venovať sa prácam alebo oddychu vonku. Pre obec to znamená udržiavanie verejných priestranstiev, ktoré je pre nás náročnejšie ako minulý rok, pretože ho zabezpečujeme prostredníctvom dvoch pracovníkov v režime menších obecných služieb a jedného v režime zamestnanca obce. Môžete si klásť otázku, prečo nie s viacerými. Jednoducho preto, lebo tí, ktorí sú dlhodobo k dispozícii, nie sú natoľko spoľahliví, aby im bolo možné zveriť krovinorezové kosačky, na dokúpenie ktorých som šetrila dva roky a tí, ktorí by spoľahliví boli, sú nezamestnaní krátkodobo a zväčša si pomerne rýchlo nájdu po strate zamestnania znovu uplatnenie. Pre Vašu informovanosť by som rada uviedla, že pracovníci evidovaní na menších obecných službách pracujú štyri hodiny denne, za mesačnú odmenu od ÚPSVaR v Nitre vo výške približne 60 €, v závislosti na výške iných dávok. Privítam však podnety od Vás, ak viete o niekom, kto je v evidencii dlhodobo nezamestnaných a má záujem vykonávať túto činnosť prostredníctvom menších obecných služieb, budem rada, ak bude kontaktovať pani Krčmárovú alebo mňa. Pre prehľadnosť by som rada uviedla zoznam plôch, ktoré Obec Nové Sady udržiava.

Nové Sady

- priestor okolo multifunkčného ihriska, kaštieľa, ČOV a bytoviek,
- areál katolíckeho cintorína, okolie sochy Ježiša Krista,
- parkovisko a svah pri katolíckom kostole,
- breh od katolíckeho cintorína po sochu Panny Márie,
- areál evanjelického cintorína, okolie zborového domu,
- okolie chodníka pri pani Kulíškovej,
- okolie schodiska na katolícky cintorín,
- okolie dvoch pomníkov,
- okolie futbalového ihriska,
- svah pod cestou k administratívnej budove PD DEVIO,
- židovský cintorín,
- park v centre obce a priľahlé okolie.

Sila

- areál cintorína a jeho okolie,
- obecný pozemok pri pani Korínkovej a transformátore,
- priestor v okolí autobusovej zastávky v centre a dvor budovy 112,
- priestor v okolí budovy bývalej predajne Jednoty, kde sa v súčasnosti šijú pracovné odevy,
- okolie zvonice a silského žliabku,
- okolie rodného domu Janka Silana,
- obecné pozemky pri pani Šmitalovej a Bošanskej,
- priekopa pri vodomere pre odber vody Obcou Čab,
- časť pozemkov po ľavej strane cesty od katolíckeho kostola smerom do centra
- časť pozemkov po ľavej strane cesty od pána Daniša,
- areál vodárne zásobujúcej Silu a Čab.

Ceroviny

- areál cintorína,
- priestor okolo zvonice.

Chcem sa poďakovať všetkým občanom, ktorí nám v súlade so svojimi možnosťami, či už technickými alebo fyzickými, z vlastného podnetu pomôžu s údržbou vyššie vymenovaných plôch.

V mesiaci máj som v termíne od 8. do 11. mája 2013 absolvovala spolu so zástupcami ostatných obcí tvoriacich Mikroregión Radošinka cestu do Srbska na základe pozvania partnerského Mikroregiónu „Udruženje Gradana – Polimski Region“, ktorý sa nachádza v oblasti Prijepolje. Obec Nové Sady má od roku 2009 platnú zmluvu o spolupráci s obcou Kolovrat, ktorá sa nachádza v tomto regióne. Účelom tejto zmluvy bola vzájomná výmena skúseností a prehlbovanie partnerstva medzi týmito regiónmi. Podrobnejšie o tejto ceste informujeme v inej časti tohto vydania novín. V súčasnosti od nás kolegovia zo Srbska očakávajú poskytnutie informácií o spôsoboch čerpania predvstupových fondov, prípadne samotných fondov poskytovaných členským štátom EÚ.

Ku koncu roka 2013 prebehne distribúcia kontajnerov na separovaný zber. Do každej domácnosti budú dodané tri plastové smetné nádoby v objeme 120 litrov. Žltá smetná nádoba je určená na plast, modrá na papier a hnedá na biologický odpad. Každá nádoba je označená čipom, ktorý bude priradený k zmluve medzi Ponitrianskym združením pre separovaný zber a každou domácnosťou. Dovolím si poznamenať, že kontajnery nebudú využívané hneď po rozdistribuovaní, pretože na začatie zvozu bude musieť byť ukončená distribúcia vo všetkých členských obciach združenia, ktorých je viac ako šesťdesiat. Zvoz komunálneho odpadu zostáva bez zmien.

V letných mesiacoch bude odinštalovaná súčasná expozícia v našom múzeu a budú nainštalované nové exponáty. O možnosti prehliadky novej výstavy Vás budeme včas informovať.

Rada by som pripomenula systém údržby verejného osvetlenia a rozhlasu. V prípade, ak zaznamenáte nefunkčné osvetlenie alebo

INFORMUJEME

Výzva

Obecný úrad vyzýva návštevníkov cintorínov, aby na týchto miestach udržiavali poriadok. Zvlášť upozorňujeme na nevhodné odkladanie sklených kahancov a pohárov pred hrob alebo za pomník do trávy. Pri vykášaní a rozbití skla dochádza k poraneniu pracovníkov, ktorí kosenie vykonávajú, a tiež k poškodeniu pomníkov. Ak si chcete ponechať použité poháre, alebo kahance, tak ich odložte na betónový podstavec pri pomníku, alebo iné viditeľné miesto, nie do trávy.

Navyše na takýto odpad sú na každom cintoríne umiestnené veľké smetné nádoby, ktoré slúžia aj na ostatný odpad (suché vence, kvety a pod.). Vyzývame Vás, aby ste nevytvárali na cintorínoch čierne skládky! Cintoríny sú pietne miesta, na ktorých by sme sa mali všetci správať slušne. Zároveň Vás upozorňujeme, že do areálov cintorínov je zakázané vodiť psov. Presne vymedzené miesta, kde sa môžu psy voľne pohybovať po obci, sú stanovené vo Všeobecne záväznom nariadení č. 14/2002 o niektorých podmienkach držania psov. Cintoríny medzi tieto miesta nepatria! Tiež je zakázané sadiť pri hroboch rôzne stromy, tuje a osádzať lavičky.

Hrobové miesto na cintoríne má pre svojich zosnulých každý len prepožičané. Preto aj touto cestou Vás upozorňujeme na dodržiavanie všetkých pravidiel, určených správcom cintorínov, ktorým je obec.

M. Šlosárová

Výmena preukazov

Preukazy občana s ťažkým zdravotným postihnutím a preukazy občana s ťažkým zdravotným postihnutím s potrebou sprievodcu, vydané podľa zákona účinného do 31. 12. 2008 platia len do 31. 12. 2013 aj v prípade, že je na preukaze uvedená doba platnosti „Bez časového obmedzenia“.

Výmena preukazov ŤZP a preukazov ŤZP/S prebieha na Oddelení posudkových činností úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre na počkanie a bezplatne.

K výmene treba predložiť:
- Žiadosť o výmenu preukazu - vydá ÚPSVaR Nitra
- pôvodný preukaz ŤZP, ŤZP/S
- občiansky preukaz
- fotografiu veľkosti 3x4 cm

Po 31. 12. 2013 bude k výmene starého preukazu ŤZP potrebné doložiť všetky lekárske správy.

E. Pavlovičová

Občasník – vydáva Obec Nové Sady, IČO: 00308340. Pripravili: Emília Krčmárová, Eva Marečková, Peter Náhlik, Ing. Zuzana Krčmárová. Grafická úprava: Mgr. Patrik Mareček. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Obecný úrad, 951 24 Nové Sady 177. Tel.: 037/7894863, e-mail: obecnyurad@novesady.sk, internetový portál: www.novesady.sk, Evidenčné číslo: EV 3740/09, ISSN 1339-1739, Tlač: Tlačiareň ForPress Nitra.

rozhlas, je potrebné uvedenú skutočnosť nahlásiť na OÚ v Nových Sadoch na t. č. 037/7894165. Nie je vhodné spoliehať sa, že poruchu nahlási niekto iný (najmä pri verejnom osvetlení) alebo ju uvidí zamestnanec obce. Po zozbieraní väčšieho množstva porúch býva v prípade verejného osvetlenia objednaná oprava u oprávnenej osoby, spravidla raz za tri mesiace. V prípade rozhlasu riešime poruchy okamžite.

V dôsledku nepriaznivého vplyvu počasia tejto zimy na povrch vozoviek bola Obci Nové Sady poskytnutá účelová dotácia na opravu ciest vo vlastníctve obce s výnimkou účelových komunikácií. Vďaka týmto finančným prostriedkom budú opravené výtlky na našich cestách, okrem tých, ktoré spravuje RSÚC Nitra.

K termínu zápisu detí do MŠ sa dostavilo veľké množstvo detí. Bolo potrebné vyriešiť situáciu najmä vo vzťahu k rodičom, ktorým by neprijatie dieťaťa do MŠ bránilo v zapojení do pracovného procesu. Z tohto dôvodu sme sa po dohode s vedením ZŠ s MŠ rozhodli zmeniť organizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu. V doterajšej praxi sme mali dve oddelenia dopoludnia a jedno popoludní. V školskom roku 2013/2014 budú aj popoludní otvorené dve oddelenia. Táto zmena si vyžiada úpravy priestorov MŠ, pri uskutočňovaní ktorých sa rozhodli prispieť finančne alebo prácou aj rodičia detí z MŠ, za čo im ďakujem.

Na poslednom stretnutí s členmi miestnej organizácie Jednoty dôchodcov som bola oboznámená s požiadavkou osadenia smerovej tabule k miestnej časti Sila. Pri výjazdoch sanitiek do tejto časti najmä vo večerných hodinách sa nevedela sanitka dostať na miesto určenia dostatočne rýchlo, práve kvôli problematickej orientácii. Napriek tomu, že som podmienila osadenie týchto tabúľ nájdením rezervy v rozpočte, prebehli jednania so zástupcami Polície Nitra, RSÚC a Obvodného úradu, odboru komunikácií a v súčasnosti čakáme na vydanie rozhodnutia po tvaromiestnej obhliadke k predmetnej veci. Tento postup by bol rovnaký aj vtedy, ak by sme mali prostriedky okamžite k dispozícii.

Verím, že informácie obsiahnuté v tomto článku prispeli k zlepšeniu Vašej informovanosti o dianí v našej obci. V prípade, že som Vám neposkytla informácie k témam, ktoré Vás zaujímajú, využite možnosť kontaktovať ma prvý pondelok v mesiaci o 17. 00 hod., kedy som Vám k dispozícii na obecnom úrade.

Dovoľte mi, zaželať Vám príjemné strávenie leta. Verím, že k tomu prispeje aj Vaša obec tradičnými podujatiami, ktoré pre Vás pripravujeme.

Silvia Halvoníková
starostka obce

Deti oslavovali

Sobota 1. jún. Počasie si vonku robí čo chce a z obecného rozhlasu sa dedinou nesie správa:

„Dnešný Deň detí sa ruší kvôli nepriaznivému počasiu.“ Táto jediná veta zmazala z detských tvári úsmev a možno navodila aj pár sĺz. V priebehu týždňa sa však opäť dedinou nesie správa: „V sobotu 8. júna sa uskutoční Deň detí.“ A tak ako bolo povedané, sa aj stalo.

V sobotu už od rána prebiehali prípravy na futbalovom ihrisku. Stavali sa stany, pripravovali sa stanovištia s rôznymi disciplínami, len aby sme našim najmenším vyčarovali, čo najväčší úsmev na tvári.

Brány ihriska sa pre deti otvorili o 14.00 hod. a mohlo sa začať súťažiť. Deti behali od jedného stanovišťa k druhému a zbierali „slonady“, ktoré potom minuli v jednom z dvoch bufetov. Za „slonady“ si mohli kúpiť sladkosti, hračky a iné veci. Deti si mohli vyskúšať aj jazdu na koni, dokonca aj streľbu zo vzduchovky. Rodičia si zatiaľ vychutnali jazdu v mimoriadnom vlaku, vedeného historickým motorovým rušňom známym ako „karkulka“, ktorý premával na trase Topoľčany – Zbehy – Radošina a späť. Našli sa však aj rodičia, ktorí sa aspoň na chvíľu opäť vrátili do detských čias a spolu so svojimi deťmi si zasúťažili.

Počas súťaží sa deti mohli zapojiť do tomboly. Na to, aby však v tombole aj niečo vyhrali, sa museli zúčastniť maratónu zumby. Celé ihrisko sa roztancovalo pod vedením Kristínky Olejárovej. Bolo to náročné, no aj napriek tomu sa nikto nevzdával. Deti boli nadšené a výhercovia odmenení peknými cenami. Radosť a šťastné úsmevy detí hriali pri srdci všetkých, ktorí sa na organizovaní tohto podujatia podieľali.

Veď, čo krajšie existuje na svete, ako šťastná a usmiata detská tvár a pocit, že sme pre našich najmenších pripravili deň, na ktorý budú ešte dlho spomínať.

Mariana Štefanková

SPIEVAJŽE SI, SPIEVAJ

Prvý ročník súťažnej speváckej prehliadky v speve ľudových piesní pod týmto názvom zorganizovala Súkromná základná umelecká škola Evy Pacovskej dňa 19. júna 2013 v kultúrnom dome v Čabe. Súťaž sa uskutočnila s podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja, Mikroregiónu Radošinka, obce Čab a Nové Sady, za čo všetkým srdečne ďakujeme. Do súťaže sa prihlásilo 26 súťažiacich detí z materských škôl Čab a Nové Sady a žiakov zo základnej školy Nové Sady, všetko zároveň žiaci základnej umeleckej školy. Súťažiaci boli rozdelení do troch kategórií podľa veku a nad ich výkonmi bdela odborná porota v zložení Jarmila Hittnerová – Frličková, ktorú máte možnosť poznať zo Súdnej siene z TV JOJ, Ľudmila Trenklerová, ktorú onedlho uvidíte v seriáli Búrlivé víno a Milan Pacovský, pedagóg klavírnej hry na Súkromnom konzervatóriu v Nitre. Klavírnu spoluprácu poskytla Mária Wiesnerová, pedagóg oddelenia klavírnej spolupráce nitrianskeho konzervatória. Všetci speváci súťažili s plným nasadením, spievali s radosťou a nadšením a odborná porota nešetrila chválou nad ich výkonmi.

Hlavní ocenení
Cena riaditeľky SZUŠ Evy Pacovskej: Paťko Matušík
Cena pre najmladšieho účastníka: Vikinka Kožáková
Cena starostky obce NovéSady : Mariannka Cingelová
Cena starostu obce Čab: Kristínka Gregušová

Kategória A
1. miesto: Vikinka Kožáková
2. miesto: Mariannka Cingelová
3. miesto: Sophinka Miškóciová

Kategória B
1. miesto: Zuzka Mikulová
2. miesto: Natálka Plesníková
3. miesto: Peťka Nižňanská

Kategória C
1. miesto: Kristínka Gregušová
2. miesto: Natálka Matušíková
3. miesto: Anetka Šmitalová

Všetkým oceneným v mene SZUŠ Evy Pacovskej ešte raz blahoželám a už teraz sa teším na 2. ročník speváckej súťaže „SPIEVAJŽE SI, SPIEVAJ“.

Eva Pacovská
riaditeľka školy

Jednota dôchodcov v Nových Sadoch

Rok 2013 naša organizácia začala fašiangovým posedením 26. januára v zariadení Doctor´s Pub Nové Sady. Stretli sme sa tu aj s našimi mladšími spoluobčanmi. Zábavy sa zúčastnilo 61 fašiangujúcich. Dňa 2. februára sa pri obecných fašiangoch zúčastnili naše členky prípravy zabíjačky. Aj napriek nepriaznivému počasiu obetavo pomáhali majstrom mäsiarom. Dňa 19. marca sa niektorí naši členovia zúčastnili divadelného predstavenia – „Dobre rozohraná partia“ v Divadle Andreja Bagara v Nitre, ktoré zabezpečili členky MS Slovenského Červeného kríža a COOP Jednota v Nových Sadoch. V druhej polovici mesiaca sme sa stretli na výročnej členskej schôdzi v počte 39 členov. V roku 2013 sa dožije okrúhleho životného jubilea 22 jubilantov, z ktorých 14 členov sme odmenili malým kvietkom už v prvom

polroku. Ako delegátku OV JDS v Nitre sme privítali predsedníčku ZO JDS v Čabe pani Martu Solčanskú a pani starostku Silviu Halvoníkovú, ktorá nás oboznámila s aktivitami obce v tomto roku. Dňa 26. marca sme sa po výročnej členskej schôdzi stretli na zasadnutí výboru organizácie, kde sme si zvolili novú predsedníčku na ďalšie obdobie. Stala sa ňou nová členka výboru pani Tatiana Balúchová. Pani Alžbeta Rizeková bola predsedníčkou 12 rokov. V apríli sa, v tomto čase už podpredsedníčka pani Rizeková, zúčastnila zasadnutia rady JDS v Nitre, kde sa predkladali správy za minulý rok a schvaľoval sa plán činnosti na rok 2013. V tom istom mesiaci sa sedem našich členiek zúčastnilo kúpeľnej liečby seniorov v Sklených Tepliciach. V mesiaci máj sme vyčistili okolie klubu, ako aj jeho priestory. Následne sme zorganizovali posedenie, kde sme grilovali, žiaľ zúčastnilo sa len pätnásť členiek. Dňa 9. mája sme v klube usporiadali prezentáciu firmy Medi-Vital Čachtice, ktorá predvádzala bytové doplnky a zdravotné pomôcky. Zúčastnilo sa desať osôb.

Alžbeta Rizeková
podpredsedníčka organizácie

Z aktivít MAS OZ Mikroregión RADOŠINKA

V uplynulom období zaznamenala naša Miestna akčná skupina viacero pozitívnych ohlasov v súvislosti so zrealizovanými projektmi a aktivitami.

Odovzdávaním poslednej Žiadosti o platbu sme po 18. mesiacoch ukončili projekt spolupráce zameraný na regionálne značenie produktov na nitrianskom vidieku, vyznačujúcim sa svojou jedinečnosťou a nadregionálnym záberom. Nasvedčuje tomu aj veľký záujem zo strany miestnych akčných skupín, inštitúcií a rozvojových agentúr rozšíriť vznikajúcu sieť regionálnych značiek. Potenciál ani zďaleka nie je vyčerpaný, nedávno vzniknuté regionálne značky regionálny produkt PONITRIE, regionálny produkt PODPOĽANIE a regionálny produkt HONT budú mať čoskoro ďalších nasledovníkov. Informácie o značke „regionálny produkt PONITRIE“ a projekte „Zavádzanie regionálneho značenia produktov na nitrianskom vidieku“ sú dostupné na webovej stránke Koordinátora značky, ktorým je naša MAS OZ Mikroregión RADOŠINKA, prípadne na stránke www.produktponitrie.sk.

V prvom kvartáli roka 2013 sa nám podarilo rozbehnúť v poslednom období často skloňovaný projekt nadnárodnej spolupráce „Cesty vody – cesty k sebe“, ktorého hlavným cieľom je zachovanie kultúrnohistorického dedičstva a potenciálu s väzbou na miestnu históriu, tradície, kultúru a umelecké aktivity. V apríli sa naše remeselníčky a umelkyne zúčastnili prvého stretnutia v Českej republike, na ktorom spolu s českými umelcami a remeselníkmi navrhli diela a sochy, ktoré budú tvoriť. V súčasnosti prebieha na území partnerov z Českej republiky tretia aktivita projektu: „Komunitné prejednanie návrhov umeleckých diel a sôch so zapojením záujmových organizácií a spolkov“.

V mesiaci máj absolvovali zástupcovia MAS zahraničnú pracovnú cestu do Srbskej republiky, za účelom prerokovania pomoci Združeniu obcí „Polimlje“ v regióne Prijepolje pri príprave projektov na čerpanie finančných prostriedkov z predvstupových fondov EÚ pre Srbskú republiku.

Spolupodieľali sme sa na organizovaní podujatí Občianskeho združenia „LABUŤ“ pôsobiaceho v obci Malé Zálužie, realizovali sme sériu školení so zameraním na cestovný ruch organizačne zabezpečených Vidieckou organizáciou pre komunitné aktivity (VOKA), za účelom prezentácie MAS sme sa zúčastnili viacerých seminárov a workshopov.

OZ Mikroregión RADOŠINKA sa aj v roku 2013 zapojila do tretieho ročníka súťaže „Najkrajšia fotografia z územia MAS“ organizovanej Národnou sieťou rozvoja vidieka SR. Z množstva príspevkov, ktoré ste nám do kancelárie zaslali bolo komisiou vybraných šesť súťažných fotografií.

Ak máte záujem rozšíriť svoje znalosti a zručnosti, obohatiť sa o nové skúsenosti, alebo svojim prínosom prispieť k zvýšeniu kvality života vo vašom okolí – v našich obciach, kontaktujte nás, sledujte novinky na našej webovej stránke www.radosinka.sk, na facebooku OZ Mikroregión RADOŠINKA, alebo na webovej stránke vašej obce, ktorá je o našich aktivitách vždy informovaná.

Kancelária MAS OZ
Mikroregión RADOŠINKA

Humanitný spolok v Nových Sadoch

V mesiaci marec sa konala výročná členská schôdza miestneho spolku SČK. Nakoľko skončilo volebné obdobie, prebiehala aj voľba predsedníctva miestneho spolku. Funkciu predsedníčky bude aj naďalej vykonávať Emília Krčmárová. Vo výbore ukončili činnosť dlhoročné členky Kvetoslava Molnárová, Blažena Mesárošová a na ich miesto boli zvolené nové členky Martina Mažárová a Mária Boguská.

O tom, že miestny spolok pracuje aktívne, sa prítomní členovia dozvedeli z prečítanej správy o činnosti. Po oficiálnej časti schôdza pokračovala diskusiou, prítomní si posedeli pri čaji, varenom vínku a slanom pečive.

Stretnutie nám spestrili žiaci základnej školy Lenka Horváthová a Matej Cingel svojimi básňami a Marianka Cingelová z materskej školy krásnou a dlhou rozprávkou.

Eva Mažárová

Oslava krásy a ženskosti

Milovníci opekania a grilovania si tento rok na príjemne teplé večery museli dlho počkať. Zima nás odmietala opustiť ešte aj v prvej aprílovej dekáde. Trpezlivosť však ruže prináša, a tak otváranie „opekačkovej“ sezóny a stavanie májov sme si užili už takmer v tropickej noci. Ako príjemne nám opäť raz padlo stretnúť sa s priateľmi, zaspievať si, zaspomínať, nechať sa unášať veselou atmosférou a nadránom si len zaželať, nech v zdraví stretneme sa takto o rok zas. Za všetky ženy patrí aj tento rok veľké ĎAKUJEME našim mužom a chlapcom, za tie naše pekné máje.

Mgr. Z. Jančovičová

Návšteva v Srbsku

Šesť obcí mikroregiónu Radošinka nadviazalo pred tromi rokmi družbu s obcami okresu Prijepolje v dolnej časti Srbska. V dňoch 8. až 11. mája sa zástupcovia obcí a predstavitelia MAS OZ Mikroregión RADOŠINKA zúčastnili pracovného stretnutia s predstaviteľmi družobných obcí. Cieľom stretnutia bolo spoznanie kultúrneho a prírodného potenciálu spriatelených obcí a nadviazanie nových kontaktov s ďalšími obcami príslušného regiónu.

Po štrnásťhodinovej ceste autobusom sa v obci Kolovrat, ktorá je partnerskou obcou obce Nové Sady, stretli starostovia srbských obcí s účastníkmi zájazdu. Delegáciu privítal predseda mikroregiónu. Po neformálnej večeri nasledovalo ubytovanie v kláštore Minastir – Mileševa, ktorý je jedným z najstarších kláštorov a preslávil sa freskou bieleho anjela. Táto freska bola prvým obrazom, ktorý bol v roku 1962 ako symbol Európy poslaný prvým satelitným prenosom z Európy do USA.

Druhý deň pobytu začal prehliadkou okresného mesta Prijepolje a návštevou múzea. Nasledovala cesta krásnou, nedotknutou prírodou do družobnej obce Kamenná hora. Rozlohou veľká, ale počtom obyvateľov malá obec, skrýva zaujímavé etnické múzeum. Na území obce je vybudované veľké ihrisko, na ktorom sa v letných mesiacoch konajú techno festivaly.

V piatok, v dopoludňajších hodinách, sa starostovia obcí a predsedníčka MAS, Mária Berecová, zúčastnili oficiálneho stretnutia s primátorom mesta Prijepolje, Ing. Emirom Hašimbegovičom, starostami obcí družobného regiónu a jeho predsedom. Na pracovnom stretnutí si vymenili skúsenosti z oblasti využívania a rozdeľovania fondov rozvoja vidieka. Na záver sa dohodli na ďalšej spolupráci.

Výdatný obed so sladkým prekvapením bol v obci Veliká Župa, ktorá je družobnou obcou obce Zbehy. Posledné popoludnie patrilo prehliadke vodopádov. Pred neformálnou večerou prebehlo stretnutie zástupcov obce Lukáčovce so starostom obce Sopotnica, Slavišom Januševičom, na ktorom sa zúčastnené strany dohodli o nadviazaní spolupráce.

Neformálnou večerou, spevom a tancom sa ukončil pracovný pobyt zástupcov MAS OZ Mikroregión RADOŠINKA v Srbskej družobnej oblasti. Jeho pokračovaním bude priateľská návšteva starostov srbských obcí na Slovensku v septembri 2013 a podpísanie nových zmlúv o spolupráci.

Soňa Szalaiová

Výlet na hrad Červený kameň a okolie

Dňa 20. júna 2013 sa žiaci 1. – 5. ročníka zúčastnili školského výletu do jaskyne Driny a na hrad Červený Kameň. Naša prvá cesta viedla do jaskyne Driny, ktorá sa nachádza v Malých Karpatoch a je jedinou sprístupnenou jaskyňou na západnom Slovensku. Počas prehliadky boli žiaci oboznámení s históriou jaskyne a prezreli si bohatú sintrovú výplň, sintrové záclony so zúbkovitým lemovaním, sintrové vodopády a náteky, pagodovité stalagmity a rozličné formy stalaktitov. Po neopakovateľnom zážitku pokračovala naša cesta na hrad Červený Kameň. Sprievodca počas prehliadky priblížil žiakom život na hrade v minulosti, porozprával im ako sa na hrade žilo, varilo, spalo, ba i kúrilo. Žiaci mali možnosť vidieť nielen zariadenie hradu, ale i zbrane, ktoré sa v minulosti používali. Na záver sme sa prešli francúzskym parkom. Deti prežili deň plný zážitkov a získali mnoho zaujímavých poznatkov.

Mgr. Dana Mrázová

Úspešný hokejový tréner Ján Filc

Občianske združenie LABUŤ v spolupráci s Občianskym združením Mikroregión RADOŠINKA a Obecným úradom Malé Zálužie zorganizovali besedu s úspešným hokejovým trénerom Jánom Filcom. Stretnutie sa uskutočnilo 23. mája 2013 v kultúrnom dome v Malom Záluží. Na stretnutí sa zišlo veľa priaznivcov hokeja.

Mgr. Z. Slížiková

www.novesady.sk

ČÍTANIE NA POKRAČOVANIE

NOVOSADSKÉ ČRIEPKY HISTÓRIE DO ROKU 1930

Vzájomný pomer katolíkov a evanjelíkov. Žiaľ so zroneným srdcom musíme konštatovať, že vzájomný pomer medzi katolíkmi a evanjelíkmi, najmä v prvých časoch, nebol taký aký by mal byť. Na príčine sú obidve strany. Katolíci ťažko niesli najmä to, že pastor svojou činnosťou pôsobil, že mnohí katolíci apostatovali. Musíme uvážiť, že celá obec bola pôvodne katolícka, že evanjelíci sa veľmi pomaly vzmáhali. Ešte v roku 1755 ich bolo iba 382, počítajúc do toho aj Ujlaček. A preto nie je čudo, že menšina bola potlačovaná väčšinou. Katolíci zatvorili evanjelický kostol r. 1674. Ale netrvalo dlho- a evanjelíci pred povstaním Tökölyho vyhnali zas katolíckeho farára- a práve vtedy (1686) bol vovedený nový evanjelický pastor. No, nebolo mu dovolené konať bohoslužby v kostole, ale len v kaštieli statkára Ghyczyho. Kostol bol ešte ešte dlho zatvorený. Evanjelíkom odvahy dodalo povstanie Tökölyho. Už pred ním, ako sme spomenuli vyhnali miestneho katolíckeho farára, obsadili katolícky kostol, udržali si prevahu, hoci ich kostol bol r. 1706 druhý raz zatvorený, až do r. 1733, kedy bol evanjelický pastor z obce vyhnaný a katolícky kostol slávnostne otvorený. Myslím, že tie činy, ktoré sa v týchto časoch prihodili, nemôžu byť merítkom vzájomného spolunažívania. Možno povedať- boly to len výčiny niektorých fanatických jednotlivcov, na príklad, že bol strhnutý obraz sv. Jána zo sochy na cintoríne a priamo neľudsky ničený so slovami: „tot Tebe Svatý Jane, tot Tebe Svatý Jane!", že evanjelický statkár Ghyczy zabraňoval svojim podaným chodiť na bohoslužby, ba že aj evanjelický pastor sobášil katolíkov proti ich vôli. Hovorím, že z týchto vecí nemožno vyvodzovať nejaké smrteľné nepriateľstvo medzi katolíkmi a evanjelíkmi. V neskorších časoch nažívali medzi sebou v láske a svornosti. Keď sa počal stavať katolícky kostol r. 1841, bola vtedy aj veľká slávnosť, zišlo sa mnoho aj katolíkov aj evanjelíkov, čo je tiež dôkazom bratského spolunažívania. R. 1830 bolo katolíkov 719, evanjelíkov 325, židov 85. R. 1836 katolíkov 932, evanjelíkov 370, židov 87. R. 1840 katolíkov 982, evanjelíkov 636, kalvín 1, židov 102.

Je zaujímavé, že keď išlo o otázku národnostnú, tu vlastenecká láska vedela spojiť katolíkov a evanjelíkov vždy. Tradícia veľkých mužov slovenských evanjelíka Kuzmányho a katolíka Moyzesa spojená v nerozlučnom priateľstve najmarkantnejšie sa uplatnila v dobe maďarizácie a potom, pravda, včase svetovej krízy a nepokoja vo svetovej vojne a v prevrate. Len si spomeňme, s akým porozumením sa chytali oslobodeneckého dieľa vtedajší duchovní správcovia obidvoch cirkví: katolícky farár: Ladislav Ballay a evanjelický farár Ladislav Záthurecký.

Pokračovanie v ďalšom vydaní občasníka.

Zdroj: Pamätná kniha obce Ašakerť. Text neprešiel jazykovou úpravou, zámerne sme ho ponechali v pôvodnej verzii.

HISTÓRIA OBCE SILA DO ROKU 1930

Rok 1918. Prišiel i rok 1918. Ľudstvo bolo vysilené či už v zákopách alebo doma. Nebolo chalupy, z ktorej by dakto nechýbal. Tak prišiel i október 1918 a i prešiel. A ľud náš nevedel, že 28. Október nám priniesol úlavu- slobodu. Prvý, ktorý zvestoval slobodu nášmu ľudu bol kat. farár v Ašakerti, roduverný Slovák Ladislav Ballay rodom z Veľkej Bytče. Z kazateľnice katolíckeho kostola 1. novembra bol prvýkrát spomínaný prevrat, udalosti 28. októbra a vyslovené slovo štát československý. Svoje oduševnenie za Československú republiku prejavil i tým, že hneď dal ušiť československú zástavu a vyvesil ju na kostol. Tam vial prvý symbol našej oslobodenej vlasti. A po obede 1. novembra už prichádzali prví vojaci peši zo Zbehov, čo nemohli sa dočkať až by ich priviezol vlak až do Ašakerti. Prvý, ktorý prišiel bol František Hurta. Vojaci prišli domov stŕhali odznaky a šliapali po nich. 7. novembra 1918 vyvrcholila zlosť ľudu, jak tých čo prišli z vojny, tak i tých, čo boli doma. Hlavne bohatstvo židov nashromaždené na ich ženách, matkách a deťoch kým oni prelievali krv, padlo im do oču. I silskí občania rozvažní a kľudní dali sa zachvátiť vlnou zle chápaného hesla slobody. Previedli rabovku nerozumné ničenie v zaslepenosti. Strielali, kamene hádzali do domov obývaných židmi, ktorí takmer holí museli opustiť svoje príbitky ba i Ašakerť.

Povojnové roky. V mesiacoch máji a júni 1919 bol bolševický vpád na Slovensko. To, čo sa čiastočne utíšilo sa znovu rozvírilo. Sila mala ale pevnú ruku v prvom povojnovom učiteľovi Vojtechovi Schmidtovi, rodom z Čiech, ale úprimným priateľom Slovákov. Nie malej zásluhy má on na rozkvete Sily.

Vojtech Schmidt. Školu našiel opustenú, zanedbanú i s dietkami. Len človek tak plný ideálov ako on mohol za sebou nechať toľko plodov užitočnej práce. Bol on priateľom ašakerťanského rim. kat. farára L. Ballaya, ktorý bol priekopníkom mladej československej vzájomnosti v Ašakerti a tento zas v Sile. Chápaný bol všelijak, spomienka na neho zostáva však čistá, bárs v tom najhlbšiom, v cite náboženskom sa nevedel s našim ľudom shodnúť. Jedenásť blahodarných rokov pôsobil v Sile. Celý voľný čas venoval mládeži a dospelým. Mnohí vojaci prišli z vojny učili sa u neho tým najelementárnejším poznatkom: čítaniu a písaniu. Silská škola za neho vedená stala sa takmer jednou z najlepších v nitrianskom školskom inšpektoráte. Popri všetkej práci na obrode ducha našej mládeže mal času venovať sa i svojej najmilšej zábave, zahradníctvu. Záhrada silskej školy bola na ďaleko známa svojou vypestovanosťou, ba i exkurzie sa tu konávaly.

Pokračovanie v ďalšom vydaní občasníka.

Zdroj: Pamätná kniha obce Sila. Text neprešiel jazykovou úpravou, zámerne sme ho ponechali v pôvodnej verzii.

Putujeme históriou

V tomto roku si pripomíname 1150. výročie od príchodu dvoch vzdelaných mužov, ktorí priniesli našim predkom žijúcim na Veľkej Morave dva neoceniteľné dary: staroslovienský jazyk a písmo zvané hlaholika. Zároveň s ich činnosťou začína i šírenie kresťanskej viery v jazyku, ktorému obyvateľstvo Veľkej Moravy rozumelo. Kresťanstvo u nás už dávno pred príchodom Konštantína a Metoda šírili kňazi najmä z Východofranskej ríše. Šírili ho v latinčine, univerzálnom jazyku obdobia stredoveku, no Veľkomoravania neprejavovali o nové náboženstvo veľký záujem. Hlavne asi preto, že latinsky nerozumeli. Až misijná činnosť týchto bratov spôsobila, že Veľkomoravania, ale i ďalšie kmene Slovanov, zanechali svoje pôvodné pohanské náboženstvo a pomaly prešli ku kresťanskej viere. Literárne diela týchto dvoch vierozvestov a následne práce ich žiakov sa považujú za počiatky vzdelanosti u našich predkov. S ich písomnosťami je zviazaný i počiatok našej slovenskej literatúry. V roku 863, teda presne pred 1150 rokmi, bratia zo Solúna prišli na Veľkú Moravu a začali svoje dielo.

Každoročne 5. júla si pripomíname ich prínos pre našich predkov, ale aj pre dnešný moderný slovenský národ v oblasti kultúry, náboženstva i vzdelávania. A práve toto okrúhle výročie bolo motívom vedomostnej súťaže, ktorú organizovalo v apríli Centrum voľného času Domino v Nitre. Súťaž „Putujeme históriou" mala tému venovanú sv. Cyrilovi a Me-

todovi. Do súťaže sa zapojili aj naši žiaci zo 7. B triedy. Vytvorili trojčlenné družstvo, ktoré malo vytvoriť powerpointovú prezentáciu na danú tému a po prezentácii zvládnuť náročný test. Naše družstvo si počínalo veľmi dobre. Svojou prezentáciou zaujalo porotu a následne zvládlo i spomínaný vedomostný test. Súťaže sa zúčastnilo celkovo silných 11 tímov, z ktorých mnohé už podobné súťaže, len na iné témy, v minulosti absolvovali. Naši žiaci sa na súťaž zodpovedne pripravovali, obetovali pre dobrý výsledok aj množstvo osobného voľného času. I vďaka ich húževnatosti a veľkému srdcu, ktoré do prípravy i do samotnej súťaže vložili, sa mohli pochváliť pekným štvrtým miestom. Za posledným oceneným tímom zaostali len o dva body. Chvíľočku možno v ich dušičkách vládlo i sklamanie, no pred súťažou hovorili o tom, že idú zbierať skúsenosti a možno sa im podarí i prekvapiť. A prekvapenie sa im teda naozaj podarilo. Žiakom 7. B triedy Lenke Černickej, Davidovi Šmitalovi a Branislavovi Králikovi patrí veľké ĎAKUJEME za úspešnú reprezentáciu školy v tejto vedomostnej súťaži o našej histórii.

Mgr. Mário Ručkay

Cyril a Metod – 1150. výročie príchodu na Veľkú Moravu

Rok 2013 je rokom cyrilo-metodského jubilea. Pripomíname si v ňom 1150. výročie príchodu vierozvestcov Cyrila a Metoda na územie Veľkej Moravy (r. 863). Cyril-Konštantín, pre svoju vzdelanosť prezývaný aj Filozof a jeho brat Metod-právnik, boli byzantskí intelektuáli, ktorých cisár Michal III. vyslal na žiadosť kniežaťa Rastislava, aby šírili kresťanstvo, vytvorili liturgiu a učili v reči zrozumiteľnej ľudu. Ich poslanie bolo duchovné, christianizačné, aj kultúrno-spoločenské.

Byzantská misia upevnila kresťanstvo, priniesla našim predkom kultúru, písmo a vzdelanie. Jej najvýznamnejším prínosom bolo zavedenie slovanského jazyka – staroslovienčiny (prvý slovanský písomný jazyk) do liturgie. Cyril a Metod do staroslovienčiny preložili množstvo cirkevných, náboženských textov, napr. Bibliu (okrem Kníh Makabejcov), Breviár, liturgické predpisy, spevníky, žaltáre. Preklady sa nezachovali v pôvodnom znení. Zlomok z diel staroslovienskeho písomníctva sa uchoval v odpisoch z 10. – 13. storočia (prepísané cyrilikou alebo preložené do latinčiny).

Cyril pre staroslovienčinu vytvoril na základe malej gréckej abecedy písmo – hlaholiku a toto písmo umožnilo rozvoj písomníctva a literatúry. Venoval sa filológii a filozofii, napísal traktát o preklade, tzv. Rozpravy o prekladaní. Jeho básnická skladba Proglas (Predslov), básnický predspev k prekladu evanjelia, označovaná ako prvá slovenská a slovanská báseň, je oslavou slovanského prekladu Sv. písma, slovesnosti a vzdelanosti.

Poštová známka k príležitosti sv. Cyrila a Metoda

Metod bol spolutvorcom prekladov bohoslužobných kníh, zakladateľom literárnej školy. Ako právnik sa venoval zákonom a spoločenským predpisom. Napísal homíliu, Napomenutie k vladárom, z gréčtiny preložil Súdny zákonník pre svetských ľudí (Zakon sudnyj ljudem), potvrdzujúci dôležitosť zákonov a nariadení, právneho systému.

Ochrana života a zdravia

Povinné učivo „Ochrana života a zdravia“ (OZO) sa v základných školách realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov štátneho vzdelávacieho programu a obsahom samostatných organizačných foriem vyučovania - didaktických hier a účelových cvičení. Aplikuje sa v ňom učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou ochrany človeka a prírody (OČaP). Z jeho obsahu bola vyčlenená ochrana prírody a dopravná výchova do iných vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu.

Na základnej škole sa účelové cvičenie realizuje v dvoch, na seba nadväzujúcich častiach.

V prvý deň sa žiaci zúčastnia odbornej teoretickej prípravy, ktorá je zabezpečená na jednotlivých stanovištiach. Postupne sa žiaci dozvedajú odborné vedomosti v oblastiach: riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana; zdravotná príprava a pohyb a pobyt v prírode. Žiaci majú zároveň možnosť klásť k danej problematike otázky a vzájomne sa oboznamovať so svojimi poznatkami a postrehmi. Najzaujímavejšou časťou býva pre našich žiakov zdravotná príprava. Uvedomujú si význam vedomostí z prvej pomoci pre každodenný život a majú možnosť vyskúšať si v praxi napr. umelé dýchanie na novej figuríne.

Obľúbenejšou časťou účelového cvičenia býva druhý deň, kedy si získané teoretické vedomosti môžu vyskúšať v konkrétnych situáciách. V tomto školskom roku sa praktická časť účelového cvičenia uskutočnilo dňa 24. júna. Žiaci sa po ročníkoch presúvali na svoje stanovištia v Čabe, Šuriankach a Malom Záluží. Počas presunu si v praxi vyskúšali svoje orientačné schopnosti, pravidlá správania sa počas presunu v prírode a tiež svoje vedomosti zo zdravotnej prípravy, našťastie len tie simulované.

PaedDr. Jana Slobodová

Láska Vaša nech vždy rastie

„Láska Vaša nech vždy rastie,
či je leto a či mráz,
a nech dnešného dňa šťastie
celý život blaží Vás.
Vyveďte si kŕdeľ dietok,
sťa kuriatka malé,
spievame vinš jak z tisíc hrdiel,
že manželstvo plné lásky Vám prajeme“.

Milá naša vedúca Veronika,
k tvojmu manželskému zväzku,
ktorý si uzavrela 29. júna 2013,
Ti prajeme všetko najlepšie, veľa lásky, zdravia, šťastia, aby ťa tvoj manžel Erik vždy ľúbil.

Deti zo súboru PELIKÁNIK

Deň rodiny

V poslednú májovú nedeľu usporiadal hlavný organizátor Centrum pre rodinu v Nitre, pod záštitou primátora Jozefa Dvonča, podujatie Deň rodiny. Ako podnadpis uvádzal výrok už zosnulého vynikajúceho slovenského básnika Milana Rúfusa „Aby deti otcov mali, aby mali mamy“. Už názov nám napovedá, že týmto podujatím chcel organizátor vyjadriť podporu rodiny a jej ochranu, ako najefektívnejší priestor pre budúcnosť.

Podujatie začalo svätou omšou na Nitrianskom hrade a pokračovalo kultúrno-spoločenským programom v parku na Sihoti v Nitre. Aj napriek chladnejšiemu počasiu prišlo rodín s deťmi do parku neúrekom. Vystupoval aj náš detský folklórny súbor Pelikánik, ktorý vystriedal folklórny súbor z Lefantoviec Beránek. Svoje vystúpenie začal piesňou „Tenká som ja tenúčka...“ a končil „Hopsasa rasasa, nôžky moje...“ .

Po vystúpení na deti čakala nielen sladká maškrta, ďalší účinkujúci, ale aj atrakcie ako súťaže, jazda na koníkoch, ukážky hasičov, lukostreľba, futbal, maľovanie na tvár, trampolíny, skákací hrad, zábavná fyzika a zvieratká.

Deti zo súboru Pelikánik môžete počas leta vidieť na jarmoku v Preseľanoch, furmanských pretekoch v Golianove, letných slávnostiach v Nových Sadoch, na výstave Agrokomplex a na rozlúčke s letom.

Mgr. Anna Margetínová

Tradičná ľudová kultúra v Nových Sadoch

Prichádzame k Vám s novou rubrikou „Tradičná ľudová kultúra v Nových Sadoch“. Budete mať možnosť Vy, naši čitatelia, predstaviť seba, alebo zaujímavých ľudí vo svojom okolí, ktorí vykonávajú zaujímavé ľudové remeslo. Jej cieľom je uchovanie kultúrnych hodnôt pre budúce generácie. Tým sa prispeje k rozvoju regionálnej identity občanov, ktorí žijú v našej obci.

Vývoj výšivky na našom území siaha hlboko do minulosti. Prvé výšivkárske cechy boli založené v 15. storočí, kedy dosiahla výšivka najväčší rozkvet. Znalosť výšivkárskeho umenia prenikala postupne aj do ľudového prostredia. Vznikali a formovali sa regionálne typy výšivky, v ktorých nachádzali odozvu jednotlivé slohové štýly, najmä renesancia. Vývoj ľudovej výšivky vrcholí v druhej polovici 19. a začiatkom 20. storočia.

Pre slovenskú ľudovú výšivku je charakteristická farebnosť, bohatosť techník, vzorov a ornamentálnych kompozícií. Výšivka bola dominantným ozdobným prvkom na ľudovom odeve a jedným zo znakov regionálneho odlíšenia. Zdobil sa ňou aj bytový textil.

„Naši ľudoví remeselníci „

Dňa 1. augusta 1931 sa na Kysuciach v dedinke Riečnica narodila naša spoluobčianka Anna Chrenová rodičom Vendelínovi a Sidónii Kotvasovým. Už ako dieťa mala svoje povinnosti okolo gazdovstva. Peňazí nebolo, preto vychodila iba základnú školu. Vtedy, veľmi mladá sa vydala za Štefana Chrenu a išla za nevestu do Staňovej Rieky. Tu si svojpomocne postavili s manželom dom. Detí pomaly pribúdalo, až ich bolo ako smetí. Narodilo sa im ich deväť. Keďže bolo treba deti obliekať, naučila sa pre ne šiť košieľky, háčkovať a štrikovať svetríky, čiapky, ponožky a iné čo bolo potrebné. Bolo ich treba živiť, tak so svojím manželom obrábali veľa políčok, kde sadili zemiaky, siali obilie, kosili trávu na seno, aby mali čo dať aj do válova dobytku. Chovali kravy, kone, prasa, husi a sliepky. Celý život pracovala v gazdovstve a starala sa o výchovu svojich detí. V roku 1982 kvôli výstavbe vodnej nádrže Nová Bystrica sa rodina musela odsťahovať.

V Nových Sadoch, vo svojom novom bydlisku, dlhé roky pracovala na poľnohospodárskom družstve ako dojička. Už ako dôchodkyňa sa starala o ťažko chorého muža. Povinností jej neubudlo, prišiel na svet najmladší vnuk Samko, o ktorého sa stará aj v tomto veku. Svoj voľný čas si vypĺňa štrikovaním, háčkovaním a čítaním kníh. Ešte pred niekoľkými rokmi vyšívala rôzne obrázky, ale oči jej už tak neslúžia. V lete veľmi rada pracuje v záhrade a v chlievikoch chová nejaké domáce zvieratá, o ktoré sa rada stará. Svoj život prežila tvrdou prácou a ani dnes si nevie predstaviť, že by len tak sedela so založenými rukami. Stále platí, že „remeslo má zlaté dno“ – ten kto ovláda nejaké remeslo sa vždy uživí a zbohatne.

1. augusta 2013 sa členka členskej základne COOP Jednota Nové Sady dožíva 82 rokov. Pri tejto príležitosti jej srdečne gratulujeme.

Mgr. Zlatica Sližíková

Odišli navždy z radov našich pedagógov, ale nie z našich spomienok

Pani učiteľka Mária Balogová
/30. 8. 1932 – 11. 5. 2012/

Pokora, bázeň, úcta a vďaka patrí pani učiteľke, Márii Balogovej, ktorá dňa 11. 5. 2012 v najhlbšom pokoji nenápadne zatvorila poslednú stránku svojej knihy života. Tá kniha je plná krásnych príbehov materinskej lásky a obetavosti, ale aj stránok o jej aktívnom pedagogickom a občianskom živote.

Žiaci novosadskej základnej školy, ktorých ako prvých pohládzal jej upokojujúci úsmev, majú už dávno vlasy postriebrené. Radi spomínajú na školský rok 1960 – 1961, keď ich útla pani učiteľka zvonivým hlasom prvýkrát privítala v triede. Boli to tretiaci, štvrtáci a piataci, ktorým odovzdávala nielen vedomosti, ale aj svoje krehké zdravie. Nešetrila sa, bola plná energie a snažila sa ju preniesť aj na svojich žiakov. V záujmových krúžkoch, v ktorých viedla deti k pohybovým tanečným návykom a k využitiu kuchárskych predpokladov, jej nikdy nechýbala hŕba detí, dychtivých ju počúvať a nasledovať. Programy k rôznym oslavám sa nezaobišli bez účasti jej žiakov.

V pedagogickom umení sa neustále zdokonaľovala. Nikdy nechýbala, keď sa overovali nové vyučovacie metódy, pretože jej na svojich žiakoch záležalo a chcela im odovzdať to najlepšie zo svojich schopností. Metodicky viedla a usmerňovala aj svoje mladšie kolegyne. Boli to láskavé rady sprevádzané neodolateľným úsmevom a trpezlivosťou.

Vo svojej obci Kapince ju ako svoju predsedníčku poznali nielen ženská organizácia, ale aj členovia Slovenského Červeného kríža, či poslanci a členovia Rady Miestneho národného výboru.

Po takmer tridsaťročnom pôsobení v učiteľskom povolaní na Základnej škole v Nových Sadoch rozdala svoje posledné vysvedčenia a aktívnu školskú činnosť vymenila za pokojné dni svojej ľudskej jesene.

Posledná stránka jej knihy života sa zatvorila v mesiaci lásky. Ale tá láska, ktorú rozdávala v našej škole, nebude nikdy zabudnutá.

Pani učiteľka Mária Štefániková
/19. 3. 1972 – 5. 2. 2013/

Večný kolobeh života a smrti radí nám byť pripravený na okamihy, keď odchádza človek, aby sa už nikdy nevrátil.

Aká tá rada je však márna, keď jeho odchod zasiahne nás v nečakanej chvíli ako zničujúci úder do bezbranných tvárí. Vytrysknú slzy, skamenejú slová a hrdlá dusia nemé výkriky o nemožnosti pochopiť a uveriť hĺbke našej straty.

Pani učiteľka Majka Štefániková. Šarmantná postavička medzi nami. Vždy ovešaná pomôckami a prístrojmi na vyučovanie, nákupnými taškami s potrebami do kuchyne, či už do školskej alebo svojej vlastnej, aby svojimi kuchárskymi zručnosťami potešila nielen svoje dcéry a manžela, ale aj svoje žiačky a žiakov, ktorým sa trpezlivo rozdávala. Bola vždy tam, kde to voňalo domovom a materinskou láskou. V novej školskej kuchynke len nedávno presádzala orchideu pre mladšiu dcérku, aby jej ochránila milovanú kvetinku.

Samu seba však nechránila, školské povinnosti a snaha o rodinné šťastie a pohodu ju zamestnávali naplno. Pripravovala si vyučovacie hodiny tak, že nešetrila časom, len aby svojich žiakov zaujala, pritiahla k predmetom, ktoré vyučovala. Jej milá postavička sa pružne a pohotovo pohybovala všade tam, kde bolo treba šikovné ruky, praktické rady a veľkú dávku ochoty a porozumenia. Nezaobišli sa bez nej súťaže mladých zdravotníckych hliadok, praktické nácviky prvej pomoci, teplým slovom tíšila bolesť pri mnohých školských úrazoch a zručne ju odstraňovala skúsenými rukami. Nešetrila pochvalou a úsmevom. Mala ho nielen pre svojich najbližších, ale každý, kto ju poznal, vie, že Majkin úsmev bol dar, ktorý si zo stretnutia s ňou vždy nezabudnuteľne odnášal.

Niekedy bol čas aj na slzy. Život skúša každého z nás, aj Majke podsúval krušné chvíle. Sila chápavého učiteľského kolektívu jej však pomáhala pookriať a radosť z dcér a ich úspechov jej dodávala vždy nové sily. Čerpala ich aj z rodného kraja, Oravy, kam jej kroky viedli vždy, keď sa zatvorili brány školy.

Skromný, dobrosrdečný a citlivý človek. Nenápadne vstúpila na pôdu našej školy, aby tu za jedenásť rokov svojho pôsobenia zanechala po sebe generáciu žiakov, ktorých bude jej úsmev sprevádzať v spomienkach na chvíle strávené s obľúbenou pani učiteľkou.

Československý muzikál

Keď sa povie muzikál, väčšina ľudí hodí rukou a nechce o tom nič počuť. Dvaja páni, ktorí navštívili našu školu sa tiež priznali, že keď im priateľky povedali, že majú lístky na muzikál, tvárili sa kyslo a nechcelo sa im naň ísť. No ako ďalej prezradili, len čo sa to celé začalo, spadla im sánka dole a muzikálu prišli na chuť. Jeden z nich až tak, že sa stal muzikálovým hercom. Muzikál. Ešte stále vám to nič nehovorí, ešte stále neviete? Nuž skúste sa rozpamätať! „Noc na Karlštejně“, „Neberte nám princeznú“, „Rabaka“, a množstvo ďalších názvov, ktoré milovníci muzikálov určite poznajú. Veď také „Na skle maľované“ s legendárnym Michalom Dočolomanským videlo v minulých časoch množstvo aj školou povinných detí. No a čo tie dnešné moderné muzikály? Hovorí vám niečo „Hamlet“, „Jánošík“, „Kleopatra“, „Drakula“ či „Johanka z Arku“? Nič? Tak to ste mali byť u nás v škole, keď spomínaní dvaja páni, konkrétne Jaroslav Gažo a Radko Pažej, prišli našim detvákom ukázať čaro československého muzikálu. Známe muzikálové piesne, do toho vtipné poznámky i úsmevné príbehy zo života umelcov i vzájomné sa doberanie účinkujúcich, vytvorilo skvelú atmosféru. Navyše sa texty piesní objavovali za účinkujúcimi na plátne, takže každý kto chcel a mal chuť, no hlavne sa nehanbil, mohol si pokojne s nimi zaspievať. Hudobníci sa s nami rozlúčili piesňou z muzikálu Na skle maľované, v ktorej sa nezabudnuteľný Miško Dočolomanský ako Jurko Jánošík lúči so životom zbojníka. Mimochodom muzikál je podľa múdrej wikipédie syntetický dramatický žáner, ktorý spája literatúru, hudbu a tanec. Teda po našom: stretnete sa v ňom s hovoreným slovom, spevom i tancom.

Letné aranžovanie

Krásu, radosť i úsmev na tvári, akú vedia rozdávať iba deti, to všetko sme mohli vidieť 23. mája 2013 na letnom aranžovaní v Centre voľného času Domino v Nitre. Tohto veľmi zaujímavého a svojím spôsobom netradičného podujatia sa zúčastnili i žiačky našej školy Katka Turanová a Janka Fábiková.

Niekoľkodňová príprava na túto súťaž bola ocenená čestným uznaním riaditeľky Centra voľného času. Ocenené práce, ktoré dievčence vytvorili, boli potešením pre žiakov i pracovníkov školy ešte niekoľko dní. Svojou snahou i prípravou na túto súťaž môžu byť príkladom pre ostatných.

Mgr. Daniela Halvoníková

Horolezecká a cestovateľská legenda v Základnej škole v Nových Sadoch

Doba, ktorú žijeme, nám v médiách neustále predkladá postavy a postavičky, ktoré máme obdivovať a nasledovať, bez výberu, často aj bez skutočných hodnôt. Sme nimi presýtení, a tak nám často unikajú jedinečné osobnosti, ktoré celý svoj život zasvätili šíreniu dobrého mena svojho národa po celom svete a snahe o zachovanie odkazu našich predkov a dejateľov.

Vzrastom útly, ale svojím ľudským a osobnostným rozmerom ohromujúci, cestovateľ, horolezec, geograf, publicista, učiteľ František Kele. Nemožno tvrdiť, že by médiá na neho pozabudli. Tie seriózne ho predstavili v relácii GEN, Galéria elity národa, a v priamom prenose sme v roku 2011 sledovali, ako bol ocenený prestížnou cenou Krištáľové krídlo za celoživotné dielo. Môcť tak túto osobnosť dostať k nám do školy a započúvať sa do pútavých príbehov prvého z cestovateľov na Slovensku, ktorý pôsobil na všetkých svetadieloch. Dozvedieť sa o zážitkoch z horolezeckej výpravy na Mount Everest, či o pocitoch, keď ešte ani nie dvadsaťročný stál na vrchole Mont Blancu. Stretnúť, vidieť a počuť človeka, ktorý organizoval a absolvoval tri cesty okolo sveta, pokoril sto končiarov v rôznych pohoriach sveta, rozdával sa ľudom vedľa seba i okolo seba. Táto túžba sa žiakom a pedagógom Základnej školy v Nových Sadoch splnila dňa 3. apríla 2013.

V riaditeľni sedel a skromne sa usmieval človek, ktorého vítali na všetkých kontinentoch s úctou a obdivom, a v ktorom má Slovensko vzácny zdroj vedomostí, skúseností a pevných ľudských hodnôt nevyčísliteľnej ceny. S bázňou prijali jeho vstup do triedy aj naši žiaci, pre ktorých sa začínala dvojhodinovka geografie a histórie z tej najlepšej učebnice na svete – zo spomienok a skúseností vzácne prežitého ľudského života. Na tabuli pred nami ožili spomienky na detstvo pretkané vštepovaním lásky k tatranským štítom. Ocitli sme sa na horolezeckej výprave na Mount Everest v roku 1984. Pán Kele zaspomínal aj na svojich priateľov – horolezcov, od ktorých si hory vypýtali najväčšie obete – ich životy.

Cestovateľské zážitky sa spájali predovšetkým s menom rovnako významného Slováka, Milana Rastislava Štefánika, udržiavanie odkazu ktorého a mapovanie a zachovanie stôp po celom svete si pán Kele zvolil ako svoje ďalšie životné poslanie.

Skromný útly pán si vedel aj zavtipkovať a s láskavým humorom nám rozprával o svojich deťoch, z ktorých hlavne dcéra preslávila jeho meno. Táňa Vasilková-Keleová je známa a úspešná slovenská spisovateľka. A podľa slov jej otca menej známa a menej úspešná horolezkyňa. Hrdosť na svoju dcéru však v hlase nezakryl.

Je málo vzácnych okamihov v živote, pre ktoré sa oplatí byť v istom čase na istom mieste. Byť 3. apríla v základnej škole v spoločnosti Františka Keleho k nim rozhodne patrí. Dobrosrdečný, bezprostredný, úprimný, spontánny, vzácny človek, hodný obdivu a úcty, jedinečný životný vzor pre dozrievajúcich mladých ľudí.

PaedDr. Edita Tisovská

Zabudnutá báseň

„V septembri už končia hračky, začne škola, oberačky“. Tak, túto veršovačku učil náš sused Jožko Zaujec moju dcéru, ktorá mala v septembri nastúpiť prvýkrát do škôlky. Jožko si síce ešte rozpomenul na október, aj na december, ale na veršovačky o ostatných mesiacoch v roku si nevedel spomenúť. Tak som začala pátrať. Poviete si, veď na internete je všetko. Ale kdeže! Po úpornom hľadaní sa mi podarilo nájsť kompletnú báseň, a tak som sa dozvedela, že báseň o všetkých mesiacoch v roku, ktorú sa náš sused učil skoro pred šesťdesiatimi rokmi, sa volá „Kalendár“ a napísal ju L. Branský.

Rozhodla som sa ponúknuť ju aj čitateľom Pelikána. Možno sa väčšina z vás na ňu rozpamätá, a možno ju začnete aj vy učiť svoje malé susedy. Tu je celá báseň.

„Január je mesiac chladu,
všade plno snehu, ľadu.
Hoc február ešte mrazí,
sánkovačka sa už kazí.
Marec zahnal zimu tuhú,
vracajú sa vtáčky z juhu.
Nezaslúži apríl chvály,
do mračien nám slnko halí.
Niet krajšieho milé deti,
ako v máji lúčne kvety.
Zrno ešte v poli stojí,
keď jún zavrie brány školy.
Beháme si v júli bosí,
kombajn v poli žitko kosí.
August krásny mesiac v roku,
kúpeme sa na potoku.
V septembri už končia hračky,
začne škola, oberačky.
V októbri už lístie padá,
pasáčik si k ohňu sadá.
Kŕmidlá pre vtáčky máme,
v novembri ich rozvešiame.
V decembri už sneží zas,
prichádza k nám Dedo Mráz.
Mesiačiky krokom krok,
takto bežia celý rok.“

Mgr. Anna Margetínová

Deň Zeme

Odhodený papierik od cukríkov, plastová fľaša, ktorá miesto smetnej nádoby skončila v zelenajúcej sa tráve, igelitová taška, ktorá kedysi človeku slúžila na prenos tovaru z nákupného centra a dnes roztrhnutá leží v kríčkoch a ako zástava veje v miernom jarnom vánku. Aj s takýmito reálnymi obrazmi sa stretli naši žiaci, keď sa rozhodli, že v rámci celosvetového Dňa Zeme vyzbierajú odpadky v niektorých zvolených lokalitách našej obce. A bolo toho neúrekom. Celkom žiaci našej školy naplnili v obci deväť plastových vriec odpadkami, ktoré sa len tak voľne povaľovali najmä v zatrávnených častiach obce. Možno, keby tieto predmety vedeli rozprávať, prezradili by nám svoj príbeh ako sa na spomínané miesta dostali a najmä, vďaka ktorým nezodpovedným ľuďom.

Súčasťou tejto akcie bolo i vysadenie niekoľkých stromčekov v priestoroch areálu školy, ktoré časom skrášlia areál a budúci žiaci v nich získajú aj miestečká, kde sa budú môcť ukryť pred páliacimi slnečnými lúčmi.

Mgr. Mário Ručkay

Pavučina vzťahov

16. mája 2013 sa v Krajskom osvetovom stredisku v Nitre uskutočnila medzinárodná výstava študentských prác s protidrogovým zameraním pod názvom Prečo som na svete rád/rada. Výstavu navštívili aj žiaci siedmeho a ôsmeho ročníka našej školy. So záujmom si prezreli výtvarné práce svojich rovesníkov z celého sveta. Lepšie pochopiť jednotlivé práce im pomohla pracovníčka Centra pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie / CPPPaP/ Mgr. Jana Ondrušková, ktorá ich upozornila na zaujímavé detaily, na to, akými rôznymi technikami sa dá vyjadriť tá istá myšlienka. Spoločne porovnávali štýl a spôsob vyjadrovania rôznych národností k problematike drog a iných závislostí.

V druhej časti akcie sa žiaci rozdelili do skupín podľa tried a pod vedením psychológov sa pokúsili rozpliesť krehkú pavučinu vzťahov, čo bolo sprievodným podujatím výstavy. Pod vedením psychológov robili zážitkové aktivity v rámci prevencie sociálno-patologických vzťahov. Rozprávali sa o vzťahoch v triednom kolektíve, medzi kamarátmi i v rodine. Úsilím psychológov bolo poukázať na možnosti riešenia týchto problémov, na potrebu otvorenosti, úprimnosti a komunikácie v živote každého človeka.

PaedDr. Jana Slobodová

Kľúče od pevnosti Zobor

Centrum voľného času DOMINO v Nitre v rámci drogovej prevencie zorganizovalo 8. júna 2013 už XVI. ročník športovo-vedomostnej súťaže KĽÚČE OD PEVNOSTI ZOBOR. Súťažilo sa v 10 disciplínach na trase, ktorá viedla cez lesík pod Zoborom. Súťažné úlohy boli zamerané na fyzickú kondíciu, vedomostné znalosti, celkovú šikovnosť, logické myslenie a vyžadovali dokonalú súhru celého družstva.

Súťaže sa zúčastnilo osem družstiev, medzi ktorými bolo premiérovo aj naše družstvo v zložení Adam Lidaj, Dávid Šmitala, Martin Polívka, Dominika Gogová, Nikoleta Fusková a Kristína Mikulová – všetko žiaci siedmeho ročníka. Napriek tomu, že s touto súťažou sme ešte nemali žiadne skúsenosti, naše družstvo obsadilo 3. miesto za 6 kľúčov za 6 úspešne splnených úloh. Družstvo zo ZŠ Topoľová získalo najviac kľúčov – až 8, ale z prvého miesta sa napriek tomu netešili, pretože nesprávne zodpovedali otázku otca Furasa. A tak sa z pokladu tešili iní.

K peknej súťaži prispelo aj počasie, ktoré akoby chcelo povzbudiť všetkých súťažiacich svojimi teplými a veselými lúčmi.

Už teraz sa tešíme na ďalší ročník súťaže a veríme, že s tohtoročnými skúsenosťami dosiahneme ešte lepšie umiestnenie.

Mgr. Juraj Pénzeš

Praha je čarovná aj v daždi

Rozpršalo sa už na autobusovom nádraží Florenc. Bol 30. máj 2013 a nepriaznivé predpovede počasia sa začínali napĺňať. Lenže v pražskom metre nepršalo a úžas v tvárach deviatakov, pre ktorých začínalo štvordňové poznávacie dobrodružstvo, dal na ten dážď hore zabudnúť. Rovnako užasnutí sa o chvíľu prechádzali po hoteli Taurus, kde sme na štyri dni našli teplučké a komfortné ubytovanie s nesmierne ústretovým personálom, ktorý nám zabezpečil pohodlie domova. Prvé zoznámenie s Prahou sme si vychutnávali jazdou v električke. Večer dážď ustal, mesto zažiarilo a jeho svetlá sa odrážali aj v očiach detí, ktoré sa hrnuli na večernú prechádzku. Zaspávali so slovami obdivu.

Ráno nás čakali neuveriteľné raňajky a pochmúrna obloha. Nezobrala nám však odvahu, hoci do plánovaných Lidíc sme sa nedostali. Opäť to skončilo jazdou električkou. Tentoraz sme sa rozhodli dažďu vzdorovať. Okolo Paláca u Hybernů sme prešli popod Prašnú bránu a nahrnuli sme sa do Múzea voskových figurín. Tu sme v spoločnosti postáv z českých a svetových dejín, politikov, diktátorov, športovcov a umelcov celkom na dážď zabudli. Pripomenul sa nám opäť na Staromestskom námestí, keď nám stekal po tvárach užasnuto sledujúcich pražský orloj. Vyhriaty hotel dal na chlad a nepohodu o chvíľu zabudnúť. Potom vykuklo slniečko. Hor sa na Hradčany! Nádvoria Pražského hradu, majestátny Chrám sv. Víta a výmena hradných stráží. Staré zámocké schody, malostranské uličky voňajúce cukrovinkami, Karlov most a užasnutí deviataci. Teplá večera a po nej romantická prechádzka po Kampe. Hučiaca Vltava už ale dvíhala výstražný prst. A tak sme pod hviezdami odbočili do kráľovských záhrad a popod vysvietený hrad na Malostranské námestie. Zaspávali sme pod jagavou oblohou nad hotelom s nádejou na krásnu sobotu 1. júna, Deň detí.

Z lidického neba sa však spustil dážď, aby podčiarkol atmosféru miesta, kde tráva vydychuje smútok a lidickým deťom, vytesaným z kameňa, sa zračí v očiach všetka hrôza sveta a srdcervúce výčitky. Žiadne plyšové hračky pri ich nohách ich odtiaľ nevyženú. Dojatie a chlad nás poháňali späť do tepla hotela, aby sme pookriali a mohli sa vydať za ďalšími zážitkami. Tých z pražskej ZOO bolo neúrekom, aj keď premočených vytrvalým dažďom. Ten nás večer nadobro uväznil v hoteli a v Prahe sa začali pripravovať na záplavy.

Nedeľa 2. júna. Prechádzka Václavákom a rozlúčka s metrom, ktoré deti na začiatku vydesilo a na konci sa ho nemohli nasýtiť. Popoludní sme z pohodlného autobusu zakývali Prahe na rozlúčku s prísľubom, že sa určite vrátime. V srdci si všetci niesli neopakovateľné zážitky, spomienky, a tajomstvá, s ktorými sa dlho budú deliť a neustále sa k nim vracať. Čaro Prahy objavili možno aj preto, že tvorili skvelú partiu mladých ľudí so svojským pohľadom na svet a úprimnou túžbou zvrátiť nepriaznivé okolnosti a využiť na to naplno každú ponúknutú príležitosť. Tak ako Forrest Gump otvorili bonboniéru a ochutnávali... Veď Praha je čarovná aj v daždi.

PaedDr. Edita Tisovská

Majstrovská sveta v hokeji 2013

Tak a je to tu opäť! Vlajky na autách, veselé skandovanie „Slovenskóóóó“, ľudia oblečení v národných dresoch našich hokejových gladiátorov. Po minuloročnom obrovskom úspechu našich hokejistov, ktorí z majstrovstiev sveta priniesli neočakávané striebro, ktoré však pre nás malo cenu zlata, sa športový duch Slovákov opäť dvíha a nebojácnym pohľadom orlov spod Tatier naši prepaľujú svojich súperov v skupine.

Tohtoročný turnaj pre nás začal úspešne. Tím Francúzska sme nekompromisne poslali na ľad. No nikto netušil, že to bude naše posledné ľahko zrodené víťazstvo. Prišli Nemci, Lotyši, Rakúšania, Fíni a s našim mužstvom sa diali zázraky, žiaľ, negatívne. Nakladačka od Lotyšska, stratené body s Rakúskom, prehra s Fínskom a pomyslenie, že nás čaká Rusko a USA, to všetko začalo nad našim tímom spôsobovať hustú atmosféru plnú bleskov a tmavých mračien.

Výkony našich si čoskoro vyslúžili ostrú kritiku od „tiež fanúšikov“. Ozývali sa hlasy akí sú naši babráci, neschopáci a keby hrali ako jediní, aj tak by skončili na druhom mieste. Aj to je naša nátura. Keď sa darí fandíme, keď sa dariť prestane, príde na rad zatracovanie. Čo sa naozaj dialo s našimi borcami vie len realizačný tím, tréner a samotní hráči. Isté je, že proti Rusom sme už hrali inak, no body sme nezískali. Mračná sa zaťahovali ďalej a zachrániť nás mohli výsledky z ostatných duelov, no najmä presvedčivé víťazstvo nad USA tímom, ktorý zvalcoval všetko okrem Ruska. Tento životne dôležitý zápas sme si nechceli nechať ujsť. Ako verní a skalní fanúšikovia sme presvedčili vedenie školy, pretože zápas sa hral v čase vyučovania, aby nám povolilo zápas sledovať.

Možno i naše povzbudzovanie i myšlienky na úspech pomohli našim začať s USA zápas snov. Skoro všetko, čo poriadne zaváňalo gólom, padlo do americkej bránky. Nálada v učebni anglického jazyka bola úžasná. Všetci povzbudzovali a držali palce našim chlapcom. Viacerí sme si povedali, že takto mali vyzerať naše zápasy s Lotyšskom i Rakúskom. Ale, čo narobíme. Na konci zápasu sme gólom do prázdnej bránky demoralizovaných Amíkov poslali do šatne a zápas bol rozhodnutý. Vták Fénix povstal z popola a roztiahol svoje krídla pre nadchádzajúci opätovný súboj s Fínskom. Let Fénixa však trval len do záverečných minút tretej časti hry, kedy fatálnu chybu v našej obrane potrestal gólom skvele rozbehnutý tím Fínska. Medailové umiestnenie v tomto roku teda nebolo. Konečné ôsme miesto nás núti prehodnocovať a hľadať riešenia, aby budúci šampionát bol pre nás lepší a možno aj medailový.

Mgr. Mário Ručkay

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

(od posledného vydania)

Blahoželáme mladomanželom

Peter Šlosár – Lenka Schmotzerová
Pavol Antalík – Marianna Černická
Radoslav Matulník – Ing. Monika Majdanová
Roman Černický – Marianna Lahučká
Roman Hraška – Eva Šimorová
Erik Ešše – Veronika Plešková

Prišli na svet

Nina Bartošová
Marek Dzurek
Matúš Daniš
Ema Krahulcová
Michaela Krahulcová
Paulína Benďáková
Šimon Balko
Diana Pavčírová
Adrian Fikr

Naši noví obyvatelia

Rozália Belaňová
Vladimír Blahušiak
Daniela Pribulová
Diana Michalíková
Veronika Staneková
Ivan Godál
Miroslava Kopečná
Radoslav Kopečný
Adrián Kopečný
Miroslav Kopečný
Marián Tatár
Zuzana Tatárová
Martin Tatár
Marianna Černická
Michael Lahučký

Navždy nás opustili

Gabriela Repková
Mária Štefániková
Pavol Michalec
Katarína Suchanská
Viliam Chovanec
Jozef Patyla
Vilma Patylová

Prvý rok činnosti Súkromnej základnej umeleckej školy Evy Pacovskej

Ani sme sa nenazdali a prvý rok činnosti Súkromnej základnej umeleckej školy Evy Pacovskej v Nových Sadoch je za nami.

1. septembra 2012 začala písať prvý rok svojej histórie Súkromná základná umelecká škola Evy Pacovskej so sídlom v Nových Sadoch. Škola pod vedením Evy Pacovskej otvorila svoje pobočky v Nitre a v Topoľčiankach, tiež nadviazala spoluprácu s materskými školami v Nových Sadoch, Čabe a Topoľčiankach. V prvom školskom roku sa stalo žiakmi školy spolu vyše 160 žiakov, ktorí navštevujú odbor hudobný, literárno-dramatický a tanečný. Tak vysoký počet prihlásených žiakov je pre nás obrovským povzbudením do našej budúcej práce a zároveň aj záväzkom naďalej poskytovať kvalitné umelecké vzdelanie našim deťom. Našou ambíciou do budúcnosti je rozvíjať umelecké schopnosti detí, podporiť ich záujem o hudbu, spev, pohyb, divadelné umenie. Najvyššou prioritou a cieľom je vypestovať u detí vzťah a lásku k umeniu, chápať ho ako prirodzenú súčasť a zároveň obohatenie života. Deti počas školského roka pracovali s obrovským zanietením a zápalom, dôkazom čoho je aj množstvo verejných vystúpení, ktoré sme absolvovali. Spomeniem účinkovanie detí na slávnostiach v rímskokatolíckom kostole v Nových Sadoch, vianočné vystúpenie detí v kaštieli v Nových Sadoch, účinkovanie na Prehliadke tvorivosti v Nitre, vystúpenie ku Dňu matiek v kultúrnom dome v Čabe a v kaštieli v Nových Sadoch. Odvážnym počinom bolo naštudovanie a uvedenie Veľkonočných pašií speváckym zborom v rímskokatolíckom kostole v Nových Sadoch. Žiaci školy sa zúčastnili aj speváckych súťaží. Viktória Stachová z Nitry sa zúčastnila súťaže „Stančekova Prievidza“, kde získala 2. miesto, súťaže „Bojnická perla“, kde vybojovala striebornе pásmo. K. Gregušová, A. Šmitalová, L. Zitová, N. Jančíková a N. Matušíková z odboru „zborový spev“ vybojovali na speváckej súťaži „Talent regiónu“ v Lužiankach 3. miesto. SZUŠ Evy Pacovskej zorganizovala v tomto školskom roku súťažnú spevácku prehliadku „SPIEVAJŽE SI, SPIEVAJ“ v kultúrnom dome v Čabe, kde pod vedením odbornej poroty súťažilo 26 žiakov školy. V Topoľčiankach, kde je taktiež zriadená pobočka školy, sme zrealizovali 6 verejných vystúpení. Za všetky tieto aktivity si všetci žiaci školy zaslúžia obrovskú pochvalu. Pracovali naozaj svedomito a ja pevne verím, že im tento zápal vydrží aj v ďalšom školskom roku. Veľmi nás potešili pozitívne ohlasy od rodičov a okolia a veríme, že aj oni povzbudia svoje deti v ďalšom raste.

V nastávajúcom školskom roku pokračuje škola vo svojich aktivitách na všetkých pobočkách. V Základnej škole Nové Sady plánujeme otvoriť aj tanečný odbor podľa záujmu. Poplatok na čiastočnú úhradu nákladov spojených so vzdelaním – školné, ostáva aj napriek nepriaznivej finančnej situácii rovnaký. Individuálne vyučovanie bude škola poskytovať v školskom roku 2013/2014 zatiaľ v minimálnom rozsahu.

Všetkým žiakom školy prajem príjemné prázdniny, plné radosti, slnka, pohody a šťastný návrat do školy, kde sa nich už teraz teším.

Eva Pacovská
riaditeľka školy

Potulky južnou Moravou

Tak, ako je každý rok zvykom, aj tento rok sa uskutočnil výlet, ktorý organizovala obec. Tento krát občania našej obce zavítali do malebných kútov južnej Moravy. Krajiny, známej výborným vínom a krásnou prírodou.

Prvé naše kroky viedli do Valtíc, do Valtického zámku. Tento zámok patril v minulosti k majetku rodiny Liechtenstein. Skôr ako sme sa dostali do vnútra zámku, mali sme sa možnosť prejsť po záhrade a pozrieť si okolie.

Pred začiatkom prehliadky bolo nutné obuť si papuče. Áno, čítate správne, PAPUČE, a to z jedného prostého dôvodu. Podlaha v zámku je totiž pôvodná. Následne sme mohli vstúpiť do miestnosti, kde sa začala prehliadka. Prechádzali sme miestnosťami a zaujato počúvali sprievodkyňu. Krása a prepych. Inými slovami sa zámok vo Valticiach nedá ani opísať. Po skončení prehliadky zámku nás čakala prehliadka vínnej pivnice, alebo ako Česi hovoria vínneho sklepa, s ktorou bola spojená aj ochutnávka vín.

Po dobrom vínku a obede viedli naše kroky do Ledníc. Stačil jeden pohľad na zámok v Ledniciach, ktorý slúžil ako letné sídlo rodu Liechtenstein, a stratili sme reč. Gotický zámok už zvonka vyzeral očarujúco a je obklopený nádhernými záhradami, ktoré hýria rozličnými farbami. Súčasťou tohto skvostu je aj Minaret a umelo vytvorená jaskyňa, ktorú obývajú strašidlá.

Zámok je priam rozprávkový a veta, ktorou začína každá rozprávka: „Kde bolo tam bolo, za siedmymi horami a siedmymi dolami, stál krásny zámok ...“ ho presne vystihuje. Vnútro zámku má taktiež svoje čaro, ktoré z neho priam vyžaruje. Po prehliadke zámku sme sa presunuli do jaskyne, v ktorej sme sa zoznámili so strašidlami. V zámockom skleníku sme mali možnosť vidieť rozličné druhy rastlín. Keďže na návrat domov bolo ešte priskoro, využili sme možnosť prejsť sa po záhradách a objavovať nové a nepoznané.

Nadišiel čas vrátiť sa domov. Posledné pohľady venované Ledniciam. S pocitom spokojnosti nastupujeme do autobusu. Prežili sme pekný deň v kruhu príjemných ľudí a domov sme odchádzali s novými zážitkami, informáciami a spomienkami. Ostáva nám už len tešiť sa, kde nás naše túžby zavedú na budúce.

Mariana Štefanková

Cestovateľské zážitky našich občanov

Na prelome mesiacov apríl a máj som sa zúčastnila poznávacieho výletu do nemeckého Schwarzwaldu a francúzskych miest Strasbourg a Colmar. V Strasbourgu sme si prehliadli starobylé centrum, ktoré je kultúrnym dedičstvom UNESCO, spolu s impozantnou katedrálou Notre Dame z pieskovca. Štvrť obchodíkov La Petite France je skvostom francúzskej architektúry a prešibanosťou majiteľov bolo, ako z čo najnižšieho pôdorysu získať čo najviac plochy. Strasbourg je centrom regiónu Alsasko. Plavbou po rieke Rhone, na ktorej mesto vytvára ostrov sme videli európske inštitúcie – Radu Európy a európsky parlament, miestnu univerzitu a iné pamätihodnosti.

Ďalšie dni sme strávili v Schwarzwalde. Navštívili sme jeden z najkrajších barokových kostolov v oblasti, v St. Petri. Následne sme sa dostali k najnavštevovanejšiemu miestu v oblasti, a to k jazeru Titisee, kde sme si príjemne oddýchli a mohli sme nabrať energiu na výlet k najvyšším nemeckým vodopádom v Tribergu. Deň sme zavŕšili v parku hodín Ebel, kde sa nachádzajú najväčšie kukučkové hodiny na svete. V tomto kukučkovom raji bolo toľko hodín, čo prevýšilo naše očakávania. Bol posledný aprílový deň, ktorý je významným dňom aj pre Nemcov a tiež ako my na Slovensku stavajú máje. Miestni to poňali veľmi efektne s veľkým kultúrnym programom.

Nasledujúci deň sme začali návštevou najjužnejšie položeného mesta v Nemecku Freiburg, ktorého dominantou je prekrásna pieskovcová katedrála. Mesto bolo počas vojny zničené, ale pracovné nemecké ruky mu dali pôvodnú podobu. V okolí katedrály sa od pondelka do piatka nachádza trh, nie typický slovenský ako by každý očakával, ale farmársky, kde producenti ovocia, zeleniny a mäsa predávajú svoje čerstvé produkty. Deň sme ukončili seminárom o príprave schwarzwalskej torty, ide o čerešňovú dobrotu.

Posledný deň sme si nechali na prehliadku okolia Oberharmersbachu, kde sme boli ubytovaní. Deň sme začali vo fabrike Zeller keramik, ktorej história siaha až do 17. storočia a je typická čiernou sliepočkou a kohútikom. V rámci zakúpenia tejto keramiky, sme mali tiež možnosť vidieť ako sa tieto výrobky vyrábajú. Pri prechádzke po turistickom chodníku miestnou krajinou sme videli miestnych farmárov ako vyhnali svoj dobytok na pasienky. V Oberhamersbachu sme objavili starý mlyn so sedliackym domom. Krásne je, ako si miestni cenia históriu a zachovávajú si ju pre ďalšie pokolenia. Boli sme unesení čistotou okolia, kde sa nenachádzali žiadne odpadky a všetko bolo krásne upravené. Vidieť, že si tu turistov veľmi vážia. V pamäti mi zostanú na výlet len tie najkrajšie spomienky.

Mgr. Zlatica Slížiková

Na Kotrbáli sme krstili...

Uplynul presne rok od zrodu myšlienky, obnoviť na Kotrbáli zašlú slávu futbalového ihriska. A nielen to. Rozhodli sme sa ho svojpomocne obliecť do nového šatu, vybudovať na ňom priestory aj pre ďalšie športy a vytvoriť tak miesto na spoločné stretávanie a relax. Na jeseň minulého roka sme Vám prezradili ako prebiehala realizácia nášho nápadu, teraz nastal čas pochváliť sa jeho slávnostným otvorením a zároveň odštartovaním prvej letnej sezóny. Pre deti bolo sobotné popoludnie 29. júna zároveň prvým prázdninovým dňom, tak sme si ho všetci do sýtosti užili. Spoločne sme si zahrali futbal, bedminton, prehadzovanú, vybíjanú, preťahovali sme sa lanom, zumbovali, skákali vo vreciach, hádzali do diaľky a za skvelé výkony nás čakali pravé medaily a sladké odmeny. Večer nás neminulo opekanie, zaspievali sme si pri ohni a veru sa už nevieme dočkať na ďalšiu skvelú akciu u nás na Kotrbáli. Ďakujeme veľmi pekne pani starostke, že prijala naše pozvanie a stala sa krstnou mamou nášho ihriska.

Mgr. Zuzka Jančovičová

Preteky Pannonia Trophy v športovej streľbe

V dňoch 3. až 5. januára 2013 sa v rakúskom meste Neusiel am See konal druhý ročník pretekov Pannonia Trophy v športovej streľbe zo vzduchových zbraní. Bola to prvá medzinárodná súťaž, kde sa z celého sveta stretlo 120 športovcov bez zdravotného postihnutia. Možnosť zapojiť sa do tejto súťaže mali aj zdravotne postihnutí strelci zo Slovenska, Maďarska, Nemecka, Rakúska a USA. Strieľalo sa podľa nových pravidiel, čo sme si mohli aj v praxi otestovať. Súťaž je týmto zaujímavejšia pre divákov, ale náročnejšia pre strelca. Absolútny stred je 10,9 a musíme strieľať tak, aby sme mali čo najpresnejší zásah. Predošlé pravidlá predstavovali, že zo 60 rán bolo možné získať maximálne 600 bodov. V mojom prípade som strelil 615 bodov zo 60 rán, čo je v priemere na 1 ranu 10,25 bodu.

Vďaka týmto výsledkom som postúpil zo základnej časti do finále, kde som skončil na šiestom mieste. Znamená to pre mňa motiváciu, aby som trénoval naďalej a tak si zlepšoval výkonnosť.

Milan Balúch

Športová olympiáda

Základná škola s materskou školou Nové Sady pripravila pre žiakov 1. až 4. ročníka športovú olympiádu. Zasúťažiť a zašportovať si mohli všetci žiaci prvého stupňa. Žiaci súťažili po jednotlivých ročníkoch v dvoch disciplínach. Spoločná disciplína pre všetky štyri ročníky bol beh na 60 m. Druhú disciplínu mali dievčatá a chlapci v jednotlivých ročníkoch rôznu – skok z miesta, hod plnou loptou, hod kriketovou loptou a skok do diaľky.

Všetci súťažiaci a zabávajúci sa žiaci podporili pohybom svoje zdravie a kondíciu, nadobudli dobrú a súťaživú náladu a získali pekné ceny za svoje predvedené výkony. Už teraz sa tešíme na nasledujúci ročník.

Mgr. Martina Mažárová

Futbalová prípravka

V dňoch 21. a 29. júna odohrali žiaci, ktorí navštevujú krúžok Futbalová prípravka, prípravné zápasy s družstvom Veľké Ripňany.

Ihrisko bolo upravené podľa pravidiel, ktoré sú pre túto vekovú kategóriu predpísané. Deti si obliekli futbalové dresy, ktoré boli trochu väčšie a s chuťou sa pustili do hry a bojov o viac strelených gólov. Obom družstvám sa darilo viac doma a víťazstvá si spravodlivo podelili. Vyskúšali si aj kopanie pokutových kopov.

Svoje deti prišli podporiť aj rodičia a starí rodičia, ktorým chceme aj touto cestou poďakovať za ich starostlivosť, sprevádzanie detí na tréningy a odvoz na zápasy.

Mgr. Martina Mažárová

Spomienka na hádzanú v našej obci

Túžba po zábave a súperení bola vždy dôležitým prvkom nátury ľudí tunajšieho kraja. Počnúc jednoduchými detskými hrami O ručníček, O reťaz, Čižíček, až po novodobé kolektívne hry. Nesmieme zabúdať na obľúbený stolný tenis, šach, volejbal alebo atletiku.

Už v roku 1958 sa v obci začalo aj s inou športovou činnosťou – hádzanou zásluhou učiteľov miestnej školy Jána Slávika, Jozefa Veľkého a vedúceho družstva Viliama Chovanca.

V roku 1965 hrali dorastenci v I. lige. Do Nových Sadov prichádzal hrať aj Tatran Prešov, no nie vyhrávať! Našich brankárov Jožka Chovanca, Mira Michalíka, Karola Mrázika a hráčov Karola Dolného, Karola Škvareninu, Ľuba Solgaja, Vila Navrátila, Miloša Minárčinýho, jeho brata Ivana, Alina Ďurku, Stana Ábela a postupne aj mnohých iných, skloňovali na celom Slovensku.

29. mája 1965 porazili naši hráči vybrané mužstvo Budapeštianskej župy. 19. a 20. júna 1965 sa na našom ihrisku konala kvalifikácia žien o postup do I. celoštátnej ligy. Slávia Praha, Praha-Vršovice, Spartak Nový Jičín a Slávia Nitra. Nitra a Slávia Praha si vybojovali postup v krásnom počasí pred návštevou vyše 800 divákov zo širokého okolia. Do Nových Sadov sa chodilo na hádzanú aj z Nitry. Hádzanárky z Čiech boli ubytované v novej škole. V júli 1966 bol u nás usporiadaný turnaj za účasti našich hádzanárov, Tatrana Prešov, Sparty Praha, Dukly Praha a Spartaka Olomouc. Naše družstvo skončilo na 2. mieste. V roku 1968 sa na hádzanárskom ihrisku v Nových Sadoch konalo priateľské stretnutie domácich hádzanárov Slávie s juniorskou reprezentáciou ČSSR.

Pri príležitosti osláv 10. výročia hádzanej v Nových Sadoch v júni 1970 prijali pozvanie na turnaj družstvá Zbehov, Piešťan a maďarského Nagykörösu. Recipročne odohrali naši hádzanári zápasy v Nagykörösi a Celgede. Treba pripomenúť, že hádzanársky oddiel mal družstvá žiakov, žiačok, dorastencov, dorasteniek, žien aj mužov. Bohaté trofeje boli dlhodobo vystavené v známom Kasíne, situovanom v kaštieli, ktorý bol sídlom klubu. Novosadskú hádzanú reprezentovali aj prvoligoví rozhodcovia Ján Slávik a Milan Michalík. K fanúšikom, ktorí nevynechali ani jediný zápas, patril napríklad Janko Sako z Kotrbála. Posledné písomné záznamy o činnosti hádzanárov sú zo začiatku 80. rokov.

Na fotografii môžete vidieť prvé družstvo žiačok našej základnej školy z roku 1965 v zložení M. Ďurková, M. Hromádková, O. Chovancová, E. Michalíková, A. Gajdošová, A. Horváthová, E. Rácová, D. Kopcová, E. Maruniaková, A. Šturmová a učiteľka telesnej výchovy na Základnej škole Nové Sady Zlatica Lošáková, ktorá bola zároveň trénerkou žiačok a dorasteniek. S hádzanou začínala ako žiačka 7. ročníka pod vedením učiteľa Jozefa Veľkého. V Nových Sadoch nebolo vtedy družstvo dorasteniek zaregistrované, preto po ročnej prestávke hrala v Zbehoch pod vedením učiteľa Jána Slávika. Hrala za družstvo Družstevník Zbehy. Začínali krajskou dorasteneckou ligou, ktorá bola najvyššou súťažou dorastu. Po dovŕšení 18. rokov už musela hrať za družstvo žien. Hrala za Lokomotívu Lužianky 2. ligu. Trénerom Lokomotívy bol J. Komora a neskôr L. Kalap. Zúčastňovala sa zápasov na mnohým miestach od Lužianok až po Prešov. V súťažiach sa stretávala so známymi hádzanárskymi družstvami ako boli Slovnaft Bratislava, Červená hviezda Bratislava, MDŽ Bratislava. Zúčastnila sa zimnej súťaže v Bratislave, kde sa stretli družstvá z Rakúska, Maďarska a Nemecka. Na domácej pôde v Lužiankach sa stretol klub Lokomotíva Lužianky s reprezentantkami Japonska. Ako diváci ju prišli podporiť mnohí fanúšikovia hádzanej i jej bývalí žiaci, ktorých učila v Nových Sadoch ako začínajúca učiteľka.

FUTB. TABUĽKY

III. A trieda – muži

Klub	Z	V	R	P	Skóre	Body
1.Lužianky	26	17	2	7	59:38	53
2.Selice	26	15	3	8	66:41	48
3.Nové Sady	**26**	**15**	**3**	**8**	**64:44**	**48**
4.Mojmírovce	26	13	4	9	71:57	43
5.Výčapy Opatovce	26	13	3	10	66:39	42
6.Svätoplukovo	26	12	5	9	69:58	41
7.Rumanová	26	12	5	9	55:44	41
8.Trnovec nad Vh	26	12	5	9	62:59	41
9.Hájske	26	11	3	12	46:49	36
10.Rišňovce	26	10	4	12	46:61	34
11.Cabaj-Čápor	26	8	6	12	52:57	30
12.Jarok	26	8	3	15	57:62	27
13.Čakajovce	26	8	2	16	35:64	26
14.Diakovce	26	3	2	21	24:99	11

Dorast – skupina B

Klub	Z	V	R	P	Skóre	Body
1.Vinodol	22	16	4	2	110:18	52
2.Nr Hrnčiarovce	22	15	5	2	78:29	50
3.Výčapy Opatovce	22	12	3	7	88:47	39
4.Cabaj – Čápor	22	11	3	8	60:40	36
5.Rumanová	22	11	3	8	67:52	36
6.Kráľová nad Vh	22	12	0	10	56:45	36
7.Nové Sady	**22**	**10**	**3**	**9**	**74:52**	**33**
8.H. Kráľová	22	10	2	10	56:53	32
9.Trnovec nad Vh	22	10	1	11	44:51	31
10.Selice	22	4	2	16	23:153	14
11.Mojmírovce	22	3	2	17	28:79	11
12.Jarok	22	3	2	17	29:94	11

Žiaci – skupina C

Klub	Z	V	R	P	Skóre	Body
1.Alekšince	18	16	1	1	125:24	49
2.Veľké Zálužie	18	14	3	1	110:20	45
3.Zbehy	18	12	2	4	94:30	38
4.Výč Opatovce	17	9	2	6	63:15	29
5.Lukáčovce	17	9	1	7	85:67	28
6.Jarok	18	8	0	10	47:59	24
7.Nové Sady	**18**	**7**	**1**	**10**	**32:66**	**22**
8.Lehota	18	4	2	12	30:107	14
9.Báb	18	2	2	14	29:70	8
10.Lužianky	18	1	0	17	15:172	3

M262.007

